

Caput-nekrose

Sygdommen

Sygdommen "caput-nekrose" er en sjældent forekommende hofteledelse, som er karakteriseret ved, at knoglen i lårbenshovedet ødelægges. Symptomerne er hurtig udvikling af voldsomme hoftesmerter uden noget direkte traume. Behandlingen af sygdommen afhænger af, hvor omfattende knogleødelæggelsen i hofteleddet er. I de alvorlige tilfælde er indsættelse af et kunstigt hofteled nødvendigt.

I hoftesygdommen "caput-nekrose" (osteonecrosis capitis femoris) dør knoglevævet i lårbenshovedet (caput (lat.)=hoved; necrosis (lat.)=død). Hvis en større mængde knogle dør, vil lårbenshovedet ikke kunne modstå vægtbelastningen i hofteleddet, og derfor vil det bryde sammen.

Caput nekrose er en sjælden sygdom (ca. 250 behandlings-krævende patienter per år i Danmark).

I 50% af tilfældene kendes årsagen ikke, mens 25% skyldes at patienten har været i behandling med binyrebarkhormon (corticosteroid) og de sidste 25% forklares ved stort alkohol-forbrug. Det er vigtigt at bemærke, at hos 50% af patienterne findes caput nekrose i begge hofteled, og hos 15% af patienterne findes osteonekrose i andre led også.

Symptomer

Patienter med caput-nekrose oplever hurtig udvikling (fra uger til få måneder) af smerter i lysken eller eventuelt i balden, som følge af mikroskopiske knoglebrud og væskeansamling i lårbenshovedet. Bevægeligheden af hofteleddet vil være nedsat på grund af smerter.

Behandlingsmuligheder

Behandlingstilbuddet afhænger af, hvor meget knogle, der er dødt, og om der er sammenbrug eller slidgigt i hofteleddet. Disse vigtige forhold bestemmes på baggrund af en MR-skanning af hoften.

Så længe ødelæggelsen af knogle er begrænset til et mindre lokaliseret område, kan man anvende en kirurgisk behandling, hvor man forsøger at genskabe blodtilførslen til lårbenshovedet (inforationsbehandling) – eventuelt suppleret med stamcelleterapi.

Når knogleødelæggelsen er mere udbredt, og ledoverfladen er truet, kan man foretage en operation, hvor det påvirkede område i lårbenshovedet aflastes. Dette gøres ved at vinkle lårbenshalsen en smule.

Hvis hofteleddet er ødelagt som følge af knoglekollaps eller slidgigt, tilbydes patienten en total hofteprotese.

Den udløsende faktor bør altid undersøges. Information om ledsmerter andre steder i kroppen bør udløse røntgenbillede heraf.

Praktiske informationer

Ortoklinik foretager udredning, behandling og opfølgning af patienter med behov for behandling. Operationen foretages af professor Michael Ulrich. Indlæggelse finder sted på privathospitalet GHP, Aarhus, som Ortoklinik har samarbejdsaftale med.

På nuværende tidspunkt er der ingen aftale mellem den offentlige sygesikring og Ortoklinik. Derfor er dette behandlingstilbud kun rettet mod forsikringspatienter og private patienter.

Ved problemer

Hvis der opstår problemer eller der er mistanke herom efter operationen bedes man henvende sig i klinikkens åbningstid (telefon 8612 9174). Ved akutte uopsættelige problemer kan professor Michael Ulrich altid kontaktes på telefon 5188 2306.